

dražji prodavajo, v obćnem od 65 do 85 fl. srebra šertinjak. Gornjih Štajarcev je mnogo viditi, in zato verjeti, de se bo hitro skupilo. Vince bo dobro.

F. Janćar.

Od Savine 28. oktobra. Kako de je Savina mesca oktobra delala, še razun pridniga g. dopisnika J. Š. nihće ni ničesar „Novicam“ povedal. Pa tudi uni dopis zadeva samo Celje. Ne bo od škode, ako še jaz ob kratkim povém, kaj je Savina od Celja višji in na Gorogranskim naredila. Od 3. do 15. t. m. je trikrat iz svojiga rećiša stopila, narveć straha, pa tudi škode je pa roženkransko nedeljo in ćetertek potem napravila. Še teden potem, ko se je zvedrilo, so sploh vsi mlini in žage stale, ker je voda nektere jeze moćno razderla, druge pa celo poderla in odnesla, sploh pa struge visoko zasula, de je veliko dela in truda treba, poprej ko se iztrebijo. Pravijo, de nektere žage pred spomladjo ne pojdejo, ker je razdertija prevelika, pa bo že tudi za take dela posihmal premerzlo. Mnogih žag tudi za zdaj ni potreba, ker so povodnji skor vse stogove lesa pobrale in odnesle, ki je bilo za žago zloženo. Škodo cenijo silno visoko, pravijo, de že 30 let ni voda tako delala. Druge povodnji, ki niso bile tako ćez več hude, kakor letošne, so sploh hlode po germovji nad Grobljo (Sannbrücke) pušale; posestniki so jih po vsekanim znamnji spoznali, in spet na žage zvozili. Zdajne dvé, prav za prav, tri povodnji so, pa veči del lesa naprejš nesle, in kdo vé, kje ga pušale, le malo ga je tu okolj obviselo. Tako so zgubili mnogi žagarji svoj zaslužik, posestniki pa svoje blago, in potem takim bo na Gorogranskim (Ober-Sannthal) mnogimu huda za kruh, de si je ravno Bog dobro letuvno dal, ker si Gorogranci sploh narveć z lesam pomagajo.

Po mlinih je bilo kaj strah in groza, sosebno roženkransko nedeljo in ćetertek potem. Voda je tako hitro rastla, de so si mlinarji komaj še — z nevarnostjo življenja svojo živino iz hlevov rešili, in jo v bližnje soseske odgnali. Voda je spodne sobe vse napolnila, na klopí in do ognjišća segala.

Kakor mlinam in žagam, je ta povodinj tudi zemljišćam silno škode naredila, ker je svoje rećiše moćno razširjala, tam pa tam iz njiv zemljo z blagam vred pobrisala, ali blizo brodov tudi dosti zemljišća spodjedla in odnesla. Tako je delala med drugim pri Malih Brašlovćah, Preserjah, Parižlah in Orli vesi v Brašlovćski fari, kjer zemljo spodjeda, in zmerej dalej v polje sili. Tako je blizo brodov zelje, korenje, korun, ajdo izruvala in s sebo jemala, dalej od brodov na niskim mnogo podsula, povalila ali poblatila, in pokošeno otavo odnašala.

(Konec sledí.)

Iz Ljubljane. Ćeterti del obćniga „živinozdravstva“ je dodelan pod imćnam „nauk spoznanja in ozdravljanja unanjih in notranjih bolezin konj, goved, ovác, kóz, prešićev in psov, kterimu je pridjan tudi nauk ozdravljanja navadnišćih bolezin domaće perutnine, in je priložen obrís unanjih konjskih bolezin na podobi. Gosp. dr. Strupi je izdelal važno delo po nar boljših skušnjah zdravnišćkih, in ker se vse v njem najde, kar bolezní naše domaće živine zadeva in je k spoznanju in ozdravljanju bolezin potreba, obseže 23 pól; jezik, v kterim je delo spisano, je lahko umeven, kakor je v podučnih bukvah potreben. Po dokonćaním tem delu se je lotil vrednik „Novic“ 5. dela, ki bo obseglo „nauk, kako pomagati o porodih in kako po porodu ravnati s staro in mlado živino in ozdravljati poporodne bolezní; — pridjali se bojo temu delu v boljši in natanjćni zapopadek važnih opravil podobe prave in napćne lege mladiga in pa obrís mnogoteriga orodja, ker je sila po-

trebno, da z razloćnim podukam o tem odženemo brezvestne mazaće in odpravimo veliko škodo, ki jo zlasti o težkih porodih neumni pomagaći vlastniku živine prizadevajo. — Po sklepu od 6. p. m. je slavno ministerstvo nauka sostavo „slovenskega berila za 3. in 4. razred doljnega gimnazia“ izročilo vredniku „Novic“ in mu naznamovalo vodila, po kterih se imajo dotićni predmeti izbrati. Z prijaznimi nasveti za napredek slovenskiga jezika v gimnazialnih šolah živo skerbniga noviga vodja g. Necasek-a, in s pripomoćjo izverstnih slovenskih pisateljev in po izgledu že dodelanih ilirskih in ćeskíh ćitank se bo dala ta naloga dobro in v kratkim dognati.

Novi ćar iz mnogih krajev.

Novi zbor za posvetovanje nemške colne zveze se je začel na Dunaji 29. oktobra, v kterim so po poročnikih nemške vlade Bavarskiga, Virtemberskiga, Saksonskiga, Badenskiga, Heskiga in Nasavskiga nadomestovane, ktere derže o tizadevi z austriansko vlado, potem ko je Pruska vlada raztergala zedinjeno posvetovanje. — Po cesarskim ukazu se zamore vsak, ki ima v Galiciji cesarskim vradnijam kako pisanje predložiti, nemškiga, poljskiga ali rusinskiga jezika poslužiti, ako v pismu ni advokat (dohtar) podpisan; je pa ta podpisan, mora pismo v nemškím jeziku spisano biti; — obravnave v kazenskih zadevah in naznanila razsodbe morajo biti v deželnim jeziku, ako zatožene nemškiga ne razume; v pravdah se imajo razsodbe v nemškím jeziku dajati; će pa pravdar terja prestavo v deželni jezik, naj se priloží ta prestava nemškím; jezik vradnij je góri in doli med vradnijami nemški; gruntne bukve se imajo nemško pisati, vendar se morajo pisma, ki so v deželnim jeziku spisane, v tem izvirnim jeziku gruntnim bukvam vpisati, zraven pa prevod v nemškím jeziku. — Po vikším ukazu se ima za deželne potrebe in za potrebe zemljišćniga oprostinja za prihodnje leto od vsaciga goldinarja gruntniga, hišniga in družiga naravniga davka sledeća poversina (navdarek) odrajtati: v spodnji Austrii 13, v zgornji 15, na Solnograšćim 13½, na Štajarskim 15, Korošćim 12½, Krajnskim 13, Istrianskim 12½, Gorišćim 10½, Tiroljskim in Ćeskím 9, Marskim 8¼, Šlesćim 7½, v Galiciji 10, v Bukovini 3, Dalmacii 6, na Ogerskim 12, Erdeljskim 9, Horvašćim in Slavonskim 12½, v Vojvodini 9¼ krajcarjev. — Dunajski ćasniki pravijo, da v letu 1452 je na Dunaji vagán pšenice 1 groš, reží 5, ovsa pa 4 vinarje veljal. Oj, srećni ćasi! Po ćim je bilo nek takrat meso? — V okolici Tarnovskí na Ogerskim dela nek terd ćerv ozimini tako škodo, da so mogli nekteri kmetovavci vdrućić sejati. — V Banatu in Baćki je bila letina za oves tako slaba, da so komaj seme pridelali. — V Berolinu ozdravlja sedaj nek mazać vse bolezní z jabelćnikam! — Ćerkev sv. Pavla v Frankobrodu, v kteri je bil leta 1848 nemški deržavni zbor, je bila 24. oktobra spet za ćerkev blagoslovjena; pridigar je pridigoval o besedah sv. pisma: „nebó in zemlja boste prešle, moje besede pa ne“, — na zadnje so zapeli „zahvalno pesem“. — Piemontezćka vlada še zmiraj ne more noviga ministerstva skup spraviti. — Zbor v Parizu bo nek poklican 15. ali 26. tega mesca, 10. decembra pa se bo oklicalo cesarstvo francosko. — Ruska vlada je nek na pismo Turške vlade, v kterim ta protestira zoper samostojnost Ćernogore, odgovorila, da Ćernogora samostojna ostane. — Serbski ćasniki prigovarjajo vladi, naj se loti zidanja železnice v Belgrad na svoje stroške. — Na Geršćim tudi ni brez homatij; važni pomenki so sedaj o nasledstvu kraljevím.